

Ή από τότε που καθιερώθηκε

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

16 ΧΡΟΝΑ

Και η πορεία συνεχίζεται

ΔΕΚΑΤΟΣ έκτος χρόνος. Κλείνει σήμερα. «Από τότε που βγήκε το πρώτο φύλλο της Φιλολογικής Βραδυνης»: 26 Νοεμβρίου 1952. Πότε κύλησε κι αυτός! Πόσο γρήγορα πρηνούν τα χρόνια...

ΝΑ ΓΥΡΙΣΟΥΜΕ πίσω τη ματιά; Νά ξαναδοούμε τό πρώτο θαμπό άστέρι, που φώτισε τό ξεκίνημα; Ν' άπλώσουμε τό βλέμμα στό δρόμο που διανύθηκε; Εί- ναι τόσο μακρύς! Πού νά τόν ξαναδιαβαίνει κανείς. Νά λείει τώρα για τις πρώτες προσπάθειες. Για τις κορυφαίες συμπαραστάσεις από ποιητές, πεζογράφους, καλλιτέχνες, ονόματα γερά που περιβάλανε με τό στοργικό τους κύ- ρος. Για τις γεφυρώσεις ανάμεσα σε κοινό και ανθρώπους τών Γραμμάτων, που τόσο εύκολα καθένας τώρα τις δια- βαίνει και τις θαρεί σαν από φυσικού ύπαρχουσες. Για τό τόσα κι' άλλα τόσα που πέρασαν ως που νά γίνη αυ- τή ή μικρή παράδοση, μιá κατάσταση, ένα θήμα κι ένα φυτρώμα μαζί, ιδιαίτερα για τους νέους, ένας μικρός θε- σμός...

ΤΙ ΝΑ πρωτοπεί κανείς. Σ' άλλους, άλλωστε, άπόκει- ται νά κάνουν τόν όποιοδήποτε άπολογισμό. Καλόν ή κακόν. Εύρετηριакόν κι' ιστορικόν. Νά κρίνουν. Ν' άποτιμήσουν. Ν' αξιολογήσουν.

ΣΤΟΥΣ μοχθητές, ένα μόνο: ό μόχθος. "Όχι ό παληός — μήτε καμιά έπαρση. "Ό νέος — από δώ και μπρός. Με όσον άπομένει ακόμα θερμουργό ζήλο. Με όση δύναμη καταλείπει ή μακροχρόνια βιοτική μέριμνα. Με όση άντοχη ανανεώνει ό άγιος σκοπός. Μπροστά, πάντα μπροστά. Και στον 17ο χρόνο, που άρχίζει από αύριο.

Η ΠΟΡΕΙΑ συνεχίζεται. Κι' ή δουλειά στον συνηθισμένο της κύκλο. Προανάκρουσμά της μικρό και τούτο τό σημείωμα. Έπί τό έργο, λοιπόν.

Χρ Σολομωνίδης

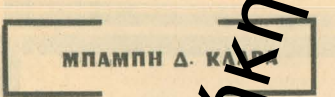
ΗΘΟΣ και έθος τούτης της σελίδας, που κράτησε και κρατεί, με κάθε κατανόηση και συγκατάβαση, τις στήλες της άνοιχτές στους νέους και τις νέες, νά τιμά και νά σέβεται

Ό Χρήστος Σ. Σολομωνίδης

πρώτα τους παλιούς. Τους ό- ποιους παλιούς. Με την πίστη πώς έτσι τιμά και τόν έαυτό της. Πάντα κι' αύτό ή συντρέ- ξανε και της συμπαρησταθήκα- νε. Ποιά άλλωστε χρεία της δι- κής της τιμής έχουν, όταν άξι- ώνονται από μιá πανελλήνιο τι- μή;

ΒΡΕΘΗΚΑΜΕ πριν λίγες μέ- ρες στον «Παρνασσό» τό φιλολογικό του τμήμα μαζί με μιá μεγάλη έπιτροπή — Ιεράρχες, Άκαδημαϊκοί, Κα- θηγητές Πανεπιστημίων, Έπι- στήμονες, Λογοτέχνες — κέρ- σαν τόν Χρήστο —

ΜΠΑΜΠΗ Δ. ΚΑΡΕ

Σολομωνίδη. Τόν λογιότατο και ιστορικό της Σύμυρνης — χα- ρακτηρισμός και έργο που άνα- παυηθήσανε αύτόν — στών άνο- κλειστική, επίμονη και άποδοτι- κή θύμηση της χαμηλής πολιτεί- ας τής 'Ιωνίας — τιμούσαν και τόν άξιο έπιτελεστή, τόν δημό- σιο λειτουργό, άκόμη, τόν άνθρωπο, τόν φίλο — με τό γελα- στό πρόσωπο.

ΚΑΜΑΡ... «Παρνασσός» με τόν πρόεδρό του καθηγητή Γ. Παναζή για τό έλεκτό μέ- λος και έφορό του. Έπιστημι- ανό από τόν Μακαριώτατο 'Ιε- ρώνυμο τής έθνικής παρουσίας τού πιστού 'Εκκλησίας τέκ- νου. Ύμνητική θύμηση τού κα- θηγητή Γ. Ίωακείμογλου για την έπιβράβευση τών βιβλίων του από την Άκαδημία. Αφορ- μή τό έργο του για άναγεννητι- κό τής «χαμένης πατρίδας» κή- ρυγμα τού καθηγητή Γρ. Κα- σιμάτη. Στά 'ϊδια άνακρία κι' ό καθηγητής Μιν. Άναστασιάδης. Θύμηση τής άγνωστης στον πο- λύ κόσμο έπιστημονικής πλε- ρυράς από τόν Πρόεδρο τού Διευ- ρητορικού Συλλόγου 'Αθηνών Φί- λιππο 'Αγγελή. Συμπαραστά- ση τού προέδρου τής 'Εθνικής 'Εταιρίας Λογοτεχνών Πέτρου Χάρη. Μαζί του κι' ό Πρόεδρος τού Συνδέσμου 'Ελλήνων Λογο- τεχνών Γ. Σταμπολής. Ευχή και θέση γι' άνώτερη καταξίωσή του διατυπώνει ή 'Ένωσι Λογο- τεχνών με τόν Πρόεδρό της 'Απ. Λεονταρίτη. Παλιός συμμαθητής του ό 'Επιθεωρητής Νομαρχιών Ν. Άρώνης δίνει κρουστά τό παρών από την 'Ένωσι Συμ- ρναίων. Λίγα λόγια πολλής στο- ργής από τόν Πρόεδρο τής 'Ε- στίας Νέας Σύμυρνης Πάνο Χαλ- δέζο. Τί χρειάζονται άλλωστε περισσότερο άπό τό έργο τού λόγου προηγήτη ή ή πρά- ξη; Όλοκληρο τόμο άπό 300 τόσες σελίδες τύπωσε ή 'Εστία με την έπιμέλεια τού Ν. Τουτουτζάκη για τή ζωή και τό έργο του Χ. Σολομωνίδη, με τή μεριώματά για όλα του τά βι- βλία, λήμματα για όλα του τά δημοσιεύματα, με τις παρουσιά- σεις τους στην Άκαδημία, με τις κρίσεις, που δημοσιεύθηκαν στον Τύπο. Νέος ύπεραλλοκα- τέχνης ό Ν. Μάτσας έπισημαί- νει την πάντα νεανική δημιουρ- γικότητα τού τιμώμενου. Και κλείνει ό Ν. Τουτουτζάκης τούς λόγους για νά παραχωρήσει τό θήμα στους καλλιτέχνες τού θε- άτρου, την Πίτσα Καπιτσινένα και τόν Γιώργο Μετσόλη, να ζωντανέψουν με τόν τρόπο τους κείμενα τού Χρήστου Σ. Σολο- μονίδη.

ΤΙ ΝΑ ΠΟΥΜΕ τώρα έμείς; Ό,τι και νά προσθέταμε, φτωχό θά είπαι. Προτιμούμε ά- πλά νά συμπαρασταθούμε με τό άνώνυμο πλήθος που είχε, ά- πάνω κάτω κατακλύσει τόν «Παρνασσό» κι' όταν βρούμε σειρά νά σφίξωμε θερμά τό χέ- ρι και νά τού δώσουμε τό άδελ- φικό φιλή της χαράς για την έ- παξία άναγνώρισή.

ΑΣ ΜΑΣ ΕΠΙΤΡΑΠΕΙ μόνο ένα δίδαγμα νά συναγάγου- με από τό έργο του και την τι- μητική γι' αύτό έκδήλωση: Άν- τίθετα από κάποιους άφιμους με- γαλοϊδεατισμούς, άνεδαφικά κι' άταίριαστα διατυπωμένους, που θά μπορούσαν και νά παρερμη- νευθούν, άς ένωτισθούμε καλύτε- ρα τό πολιτιστικό παρόν που έ- δωσε ό 'Ελληνομός της 'Ιωνίας: Κάτω από τό ζυγό κι' έτρεφε μα- ζι με τόν Κερδωσά και τόν Λόγιο 'Ερμή. Καλλιέργησε τά Γράμ- ματα, άνύψωσε τόν πολιτισμό, άκούσε τή φωνή αλληλία. Μη- μείο άς στήριξε μέσα μας τήν έκτίμηση από τό έργο του έκει- νο με τις άουράδες και τις θύ- ρες πάντα άνοιχτές, σε πλούσι- ος και τρυφές, με πράξη την εύαγγελιστική: Κρούετε και άνοιγίστεται. Νά, ή άληθινή Με- γάλη 'Ιδέα, που πρέπει νά πρα- γματωθή. Με πάντα νέα έφε- ρση και άπό τήν άνοιχτή Σολομωνίση, την έξ ακουστή του έπιδημιουργική.

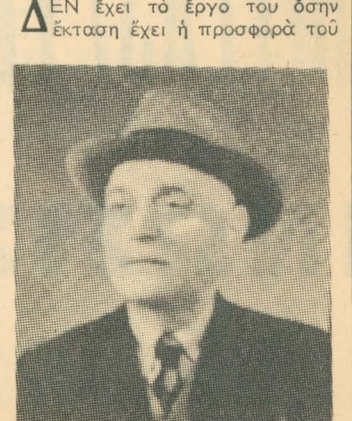
Γ. Θ. Κελεπούρης

ΜΑΣ έμαθε ό Χ. Σ. Σολομο- νίδης ν' αγαπάμε τή γενέ- τηρά του Σύμυρνη. Μάς έμαθε πώς έτσι ν' αγαπάμε καθέναν κι' την ιδιαίτερή του πατρίδα, μαζί με τους ανθρώπους της. Πώς μπορούμε κι' έμείς νά ξε- κάσουμε τή χαροκαμμένη κι' ά- δεικήμενη λεβεντογέννα Ρούμελη;

ΚΑΙ νά θέλαμε, δέ θα τό μπορούσαμε. Ένας φυγά- τος πιά, αλλά πάντα ζωντανός Ρουμेलιώτης ποιητής έρχεται νά μάς τό θυμίσει με τά ποιήματά του. Ό Γεώργιος Θ. Κελεπού- ρης με τά άνέκδοτα «Άπαντά» του.

Με στοργική φροντίδα οι ά- δελφές του Εύθυμια Παπαγεωρ- γίου, Σοφία Γκίκα, 'Ελένη Άν- δρεοπούλου τά προσφέρουν. Με έπιμέλεια τά παρουσιάζει ή ά- νεψιά του Λίτσα Άνδρεοπούλου. Όπως βγήκαν από την πνοή τού άλησμόνητου γνήσιου Ρου- μελιώτη, με καρδιά και νου δοσι- μένα κατά τή Ρουμελιώτικη λε- βεντιά.

ΔΕΝ έχει τό έργο του όσην έκταση έχει ή προσφορά του

Τελευταία φωτογραφία τού Γ. Θ. Κελεπούρη

Σολομωνίδη στη Σύμυρνη. Έχει όμως και τούτο τόν έθνικό παλ- μό και τό καρδιοχτύπι τής γε- νέτειρας. Χωρίς αύτό καθόλου νά σημαίνει τοπικισμό κι' έργο το- πικιστικό. Άντίθετα, τά τρα- γούδια του άπλώνονται σ' όλους τους έλληνικούς χώρους. Άνω- μούν την πίστη τού Θεού και τή λατρεία τού Χριστού. Θου- ρια σαλπίζουν για τήν Πατρίδα την έλληνική και την Κύπρο τή μαρτυρική. Έθνικοί χαιρετι- σμοί και σαλπίσματα έθνικά είναι τά περισότερα. Άλλά και χωρίς ν' άπολυμονούν τά Ρουμελιώτικα και τού χωριού τούς άπλόους σκοπούς, λένε και κάποιες Πικρές Άλήθειες, άπλώ- νουν με τή ρέμβη τους και κά- ποιους Βραδυνούς Στοιχασμούς. Μ' αίσθημα πάντα, και λόγο έν- τεχνο, σε μέτρο και δμοιοκατα- ληξία. Φύτρα και βλαστάρια, ρουμελιώτικη έλληνική, που κά- θε 'Ελληνας τή νοιώθει και τήν άκροάξεται. Πώς μπορεί νά λή- χει από ένα Ρουμελιώτη, κι' ή μικρή τούτη άναγνώριση;

Οι νέοι

ΕΧΑΣΤΗΚΑΜΕ όμως. Πιά- σαστε τους παλιούς, τους φτασμένους, τους άναγνωρισμέ- νους κι' άπολησμονήσαμε τους νέους και τις νέες, που περιμέ- ρισσε στην σειρά, νά παραμερί- σουμε κάπως, νά τους κάνουμε λίγο τόπο νά ξεανόσουν κι' αύ- τοί. Νά τους φανόσουμε όσο μπορούμε τό τραχύ μονοπάτι τού λόγου, νά τους γίνουμε, ό- σο γίνεται, βοηθοί, όδηγοί.

ΑΛΛΑ όχι. Δεν τους άποξε- λνούμε. Είπαμε, κλείνει με τούτο τό φύλλο ό 16ος χρόνος. Άλλά κι' άνοίγει ό 17ος. Και ή υπόσχεση παραμένει: Μαζί με τό σεβασμό στους παλιούς, ή στοργή για τους νέους. Δική τους σέλλωσι είναι ή «Φιλολο- γική Βραδυνη». Κι' οι στήλες της, πάντα άνοιχτές.

ΝΙΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...

ΝΑ... να από το... ομόνητου... Πρακτιο...